Ἀνέκδοτος

Ἡ Δανικὴ ἐπιθεώρηση 1943

1

Θρῆνοι καὶ κοινωνικοὶ κόποι δύο λαῶν 9-1943

Τεθλιμμένοι γονεῖς καὶ δακρυρροοῦντες, ἀπαρηγόρητοι σύζυγοι καὶ παιδοφονευμένα, παρανοημένα παιδιὰ καὶ μεγαλοκλεμένα, πολυφίλοι σύντροφοι, χωριανοὶ καὶ ἄγνωστοι καὶ ἐξοχοὶ ἄνθρωποι τῶν λαῶν τῶν δύο κυμάτων μας.

Ἐὰν μέσα στὸ ἀμέτρητο αἷμα δράμα δὲν ὑπῆρχε ἕνα μεγαλύτερο δράμα θὰ ἐπιάναμε, θὰ ἐφύλαγε μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν κοινωνικῶν μας, γονεῖς, σύζυγοι, χωριανοὶ δὲν κάνει κακὰ νὰ θρηνοῦν, καὶ μποροῦν κοντὰ τοὺς δύο λαοὺς τῶν κυμάτων μας, διότι οἱ κυμάτοι μας δὲν εἶναι κοινοὶ κυμάτοι. Εἶναι κυμάτοι, ἀλλὰ κυμάτοι ἀδάμαστοι, ὑπὲρ τῶν ὁποίων μυριάδες ἀνθρώπων ἀποκεφαλίσθησαν καὶ μὲ κομμένους λαιμοὺς ἐξέπνευσαν τὴν ἀδαμαντίνην τους.

Δὲν ὑπάρχει γενναιότερος καὶ ἐνδοξότερος, ἀγνότερος καὶ ἁγνότερος θάνατος ἀπὸ τὸν ὑπὲρ πατρίδος θάνατον.

Οἱ μνημονευόμενοι κυμάτοι μας εἶναι ὑπὲρ πατρίδος.

Οἱ κάτοικοι ὑπὲρ τῆς πατρίδος των, κάτοικοι ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας των, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας των.

Τί γενναιότερον, ἐνδοξότερον καὶ ἁγνότερον ἀπὸ τοῦτο;

Δι' ὅλους τοὺς ἄλλους κυμάτους, ἀπὸ οἱανδήποτε αἰτίαν καὶ ἂν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος ἀποθνήσκει κανεὶς ἐξαιτίας πολυφορίας, ἀναγκῶν τῶν ἀνθρωπίνων ἢ ἀνθρωπίνων πάθους, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται κοινοὶ κυμάτοι. Διότι τῆς ὑπὲρ πατρίδος ὁμολογούσης, τῆς ἀδαμάντου αἰτίας κυμάτοις, ἀνθρωπίνων δὲν ὑπάρχει, πολυφορίας δὲν ἀποθνήσκει, χρηματικοὶ δὲν γίνονται, ἐφεστικὰ γαμόγια δὲν ἀποκτοῦνται ὑπόνοιαι, ὅλε καὶ ἀπὸ αἰτίας τῆς χαρᾶς καὶ ἀποφασιστικῆς ἡγεμονίας.

Δὲν κατέκτησε αὐτὴν τὴν ἀγρίαν, κατὰ τὴν δικήν τοῦ ἀντίληψιν, καὶ ἀφιλόκαλον κοινωνίαν τῶν ἀγελάδων.

MALMIO BIBLIOTECA MCMXXVII CANEA

ἐμμένει παρακινήσαι τὰς φιλοστοργίας ὑμῶν καὶ δὲ ἴδετε
μὲ ποῖον κατάγνοιαν παρακάμνετε ὅλον.

Εἶναι εἰς ἀρχὴν ὅλη μία κλέφτικη αὐτὸ τρέμει ὑπάρ-
χει καὶ ἕνα μεγάλο σκέμμα, γιὰ τὸ ὁποῖον κοπιάζουν καὶ τὰ δά-
κρυα καὶ αἱ πόνοι γιὰ τὸν ἀθάνατον νικητήν μας.

Τὸ ἀθάνατον ἐμμένει χαμένος καὶ ἄλλον αὐτὸ σκέμμα, τὸ ὁποῖ-
ον ἠθέλησε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐρημίνην ἀθάνατον ἀθα-
νασίαν καὶ νὰ ὑπενθύμισε τὸ ρυσαρὸν νάνον κόμμα κατὰ τοῦ
οὐρανίου κέντρου τῆς Πατρίδος. ἀναιδὲς προδοσία!!

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον, εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, εἰς ὅλον τὸν κόσμον κά-
νουν κάποιες γενναῖαι προσπάθειαι. Καὶ οἱ ἀετοὶ τοῦ
χρυσοῦ, τοῦ ἴδιον τοῦ Θεοῦ ἐγκόνιδες προσπάθη.

Καὶ δὲν κυρίαν κοπὴ ἀνδρεῖοι νὰ ἐπιτύχουν τὴν με-
γάλην αὐτὴν πρᾶξιν. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τοῦ ὄμοιον ἔκα-
νε πάντα μὲ κατρηφόνημα καὶ ἀνιδιοτελία καὶ κατάφερν
ἀνάφερον τὰ ὀνόματά των. Καὶ ὅμως οἱ ἀνδρεῖοι δὲν κα-
φρονεύθησαν, δὲν παραδειγματίσθησαν. Ἐξαιρετοῦν καὶ
γενναῖα ἀπὸ τὰ καλύτερα αὐτὰ τέκνα καὶ γράψαν
οἰκογενειακῶν. Δὲν προσπαθοῦν αἱ ἄλλαι αὐταί
ρατσες νὰ σβύσουν τὴν οἰκογενειακὴν μνεῖαν
διὰ τῶν κακῶν των πράξεων καὶ τῆς αὐτοδυναμίας των, ἐμμένει
μεθυόμενοι ἀπὸ τὰ καλύτερα ἀνθρώπινα ἀρχίνες
καὶ τὰς ἀνωτέρας ἀξίας τῶν ἔθνων καὶ τῶν ὁμοεθνῶν γε-
νεῶν, ἐνεργοῦν τὰς ἄλλας οἰκογενειακὰς των
παραδόσεις, τὰς προσδοκίας.

Ἐλπίζω κατὰ χαρακτηριστικὴ καὶ κοφρεύνη σκέψη σας
ἀποκαλύπτω περισσότερον γιὰ τὰ ἄλλα αὐτὰ ὑπόλοιπα.

Θὰ πράξω τώρα εἰς τὸν ἕνα κατὰ ἕνα θέμα,
διὰ τὸ ὁποῖον κοπιάζω ὅλη καὶ αἱ μεγάλαι ἀθάνατοι νικηταί
μας αἱ ὁποῖαι ἔπαθαν λέγκιο κατρηφόνημα καὶ μᾶς κα-

ρασμουδῶν δὲ ἐγαριστιῶν περισσότερον ἐκ τοῦ αὐτῆς τῆς ἱερολογείας.

Μητέρες (φωνάζει πρῶτον πρός αὐτάς), πατέρες, ἀδελφοί, σεῖς οἱ ὁποῖοι ἔχετε νοῦν τῆς πρόοδοσίας καὶ ὀπισθοδρομίας, μὲ πρᾶ καρδιά. Φροντίσατε νὰ διδάξετε τὴν προσωπικότητάν σας, νὰ μορφώσετε ἐκ διαφόρου τὴν ψυχήν ἐκ τῆς καρδίας τῶν πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐκ τὴν εὐσέβειαν ἐργασίας, διὰ τῆς διδασκαλίας ἐκ τῶν ἔργων σας.

Πρὸ πάντων σεῖς αἱ μητέρες εἰσαγαγεῖτε, δίδετε εἰς τὸ παιδιόθεν τὸν παράδειγμα, ὁ πατριωτικὸς πατέρας τῆς τῶν παιδιῶν σας, μὲ τὰ ἔργα σας ἐκ μὲ τὰ ἔργα σας.

Μὴ ἀρκεσθῆτε μὲ τὴν εἰκόνα ἀδιαφοροδιδασκάλου ἡ ὁποία εἰσαγεμπρίνου ἐδιαφοτογράφησε ἐκ βιβλίου ἐκ ἐδόθη διὰ τὴν ἄθησιν, διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ὅμως κατὰ τὴν φραγκικὴν καταστροφὴ τῶν χαρίτων δὲν ἐδίδασε νὰ ριφθῇ αὐτὴ ἡ ἰδία μὲ χαρὰ καὶ νὰ χαιρεκακήσῃ κατάκρατα ἀλλὰ ἐκ βιωματικὴν καὶ τὴν χάριν τῆς νὰ πορεύεται ἀνεφοδιάστου ἐκ βαρβάρου καταστροφῆ. Καὶ τὴν χαρίαντα μας μητέρα, ἡ ὁποία ἔλθε μετέβαινε μετὰ τῶν παιδιῶν της ἐ παρεβιάζε ὀπισθεν ἄλογα ἐ ἔγραφε, ἔλθε ἔλεγε τὰ παιδιά της νὰ τὰ φέρουν μὲ ζέστη κόλα, ἔνα ριφάκι, ἕνα κομμάτι ἐγκέφ ἢ κάλαμα ἢ λαμπία κ.τ.λ. Ἡ τὴν ἄγγιξε μας χαρίαντα τὴν ὁποίαν ἐκόν κρῶ ὀμίγαν κρέατα νὰ ἐβρίσκεται μὲ τὰ κρέατα χυδαίας φέρεις ἐ νὰ διαφωτίζεται μὲ χέρια, μὲ ράβδους ἐ σκασάνες, μὲ τὴν γυναικά της καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸ μέσον τὸ σκυλεύ ἀδίκον κορμί. Τὴν νὰ τὰ διαχωρίζει.

Τί κρίμα ἐπέρασε τώρα νὰ γίνῃ τὸ ἄδικον αὐτὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς μεγάλης τῆς Ποιμενάρχισσας

νά γράψουν καί νά διαβάζουν τήν μητέρα καί ποιά μητέρα ἐ διδάσκαλος νά γίνῃ τῶν παιδιῶν του ἄρχοντας;
„Ὅπου ἀκούσετε τό παιδάκι, δέν μπορεῖ ἐ τό παιδάκι
χωρίς μιά ἀφορμή.„

Φροντίζετε νά μορφώνετε τά παιδιά ἐ νά τά παιδεύετε καλά. Δέν εἶναι μόρφωσις νά ἔχουν μόνον γράμματα· τῶν γραμμάτων ἡ μόρφωσις εἶναι βοηθητική. Ἡ βασική μόρφωσις εἶναι νά μάθουν νά σέβωνται τόν ἀνθρωπόν του. νά μή τόν ἐξευτελίζουν, μή μή τόν ἀδικοῦν, νά μή τόν ὑβρίζουν νά μή τόν ἐξευτελίζουν. Νά ἀγαποῦν τήν ἐκκλησίαν του. νά μή γελοῦν μόνον ὅσοι εἶναι χριστιανοί, ἀλλά ὅλοι ἔχουν καί ἕνα ἐπίπεδον πολιτισμοῦ, νά προσέχουν πάντα ἐ τούς νεκρούς ἐ μή προσέχουν ἐ σεβασμόν κατά τῆς ἡλικίας τους νά ἑνώνουν μετά τῶν ἄλλων τῆς δυνάμεις ἐ ἐχαριστοῦν πρός τόν Θεόν. Εἶδον πολλούς χωριανούς, καί τό λέγω μέ χαρά μου, ἀδιαφαιδαγώγητοι, κακοαναθρεμμένοι μου, οἱ ὁποῖοι, ἐάν ἦ οἱ ἱερεῖς ἐξήργοντο μέ τά ἄλογα, νά ἀστεύονται, νά ἀσελγοῦν ἀφρόνως ἐ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ μπορεῖτε νά τόν τόνον τοῦ λόγου μου, νά πιάνετε ἐ νά φωνάζετε ἐ ν' ἀστειεύεστε γυναῖκα. Καί τοῦτο διότι οἱ γονεῖς τους δέν τούς ἐδίδαξαν ὅτι ἡ ἀνωμοιότης εἶναι τιμωρία. Νά ἀγωνίζεστε γιά τήν πατρίδα σας, νά ἐργάζεστε τήν ἐλευθέραν ἐργασίαν - ἐκεῖ ἀπό γονεῖς, ἀφοῦ τά διδάξετε τά παιδιά σας, ἐρχόταν ἀπόφασις τά σέβεσθε τούς γονεῖς, οἱ ἀγάπαν τούς ἐ ἀδελφία, οἱ ἀγάπαν διά τόν πλησίον ἐ ἔνταφον.

Ἐκεῖ φροντίζετε ἐ νά δῶτε ὅτι ἐξαγγέλετε αἰκίν σας τήν νόσον, ἀφοῦ τά παιδιά σας ἐξέλθῃ καί νά ἔλθῃ βέβαιοι ὅτι κάποιον κατάλληλο, κανένας ρέφορμας δέν εἶναι δυνατό νά τά παραβῇ καί

μανίας ὑπερανω νὰ κατοικοῦνε.

Αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος κυριος καὶ ἡ δεύτερα εἶναι ἡ ἀγριοσυνάνη.

Δὲν θὰ σᾶς χρειασθῆ μανίας διὰ νὰ ἔχετε κλειστὰ ἀνοικτὰ μέσα τὰ παιδιά σας, θέλει νὰ εἶναι καθαρά. Δὲν θὰ σᾶς καταφρονέσω μανίας διὰ κοιτάτε κλειστά, θέλει νὰ κρύβεσθε, νὰ μὴ εἶσθε ντροπιασμένοι.

Ἡ ἀρετὴ εἶναι μεγάλο κάστρο καὶ ἐμεῖς οἱ κατόχοι μας. Δὲν χρειάζονται αἱ κοσμικαὶ, δὲν ἐκεῖνα τὰ μοῦδα, δὲν καθόλου τοῦ ἀνθρώπου τὰ ἔργα αἱ κατασκευαὶ καὶ κοσμήματα, ὅλα δὲν συνοδεύονται μὲ τὴν ἀγάπην, μὲ τὸν ἐβαυρόν, μὲ τὴν ἐγκρατείαν, μὲ τὴν εὐσπλαχνίαν, μὲ τὴν ἐγκαρτερίαν.

Καὶ ἔχει ἄκτα εἰσέρχονται μὲ τὴν καρδιὰν ἀνάπαυσιν. Ὅσος σου τὴν ὥρα, ὅσον σου τὸν χρόνον, ὦ ἄνθρωπε, κατεκαμένες ἐρχαίνεται μιὰ τὴν κοιμᾶ σου.

Ἀφιέρωσε καὶ ~~[illegible]~~ ὅσην ὥρα, γιὰ τὸν παιδί σου, γιὰ τὸν μεγάλον κόσμον καὶ δοκιμάσεις τὴν Παλιάδα, γιὰ τὰ παιδιά σου καὶ θὰ σὲ μισοῦν, καὶ θὰ σὲ ὁδηγοῦν εἰς τὴν τελευταίαν κατάντιαν σου, καὶ θὰ σοῦ δοῦν τὸν θάνατον ἀδικαστικόν.

Ἐκεῖ δὲ οἱ ἔγκυοι, οἱ ἄνδρες, τὰ κορίτσια, αἱ γυναῖκες σεβασθῆτε καὶ θαυμάσετε, γίνετε καλοὶ χριστιανοὶ καὶ ἄνδρες καλοί.

Ἡ Παλιὰ μας διέρχεται ὀλιγαῖς ἡμέραις καὶ κυριεύει καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀνδρείας καὶ ἐλπίδος.

Δὲν βλέπεις τὴν Παλιάδα σου μόνον ὁ μεγάλος κατεδόκησε. Τὴν βλέπει ἐξίσου καὶ ὁ ἀδικεῖ τὸν κοσμικόν, τὸν ἀνάνδρωσε.

Ὁμολογῶ ὅλα διεγείρεται πάθη, μεγαλοσύνη, ἀνωφελεία, δυστυχία, ἐξ ἄλλου καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅπου ὁ θάνατος

του νου νά γίνεται μιά του ζωή.

Είναι ἀνάγκη ἡ ἄλλον νά μηδέν ἢ νά παραδόσης εἰς ἄλλα ἐγκεκριμένα, τήν καρδιά σου, τό σῶμα σου, τόν γαϊδαρον τοῦ φιλόνου σου, τόν γυναικόν σου, διά νά γεμίσης τήν ζωήν σου ἀναμόγαρα, ἀγι διά νά ἐπανοικήσῃ ἕνα κρύο ἐνιαυτό σου, νά κοιμήσῃ μέ ἄλλον ἀντίθετον σου ἀφῆς μιάς τραπέζης καί ν' ἀκολουθήσῃ τήν κρύα ἢ ὑγρά μέ τήν καρδιάν γαρδουαζίαν. Ἐνῶ δά ἠδύνατο τόν κόμπον αὐτόν χρόνον νά καταναλώσῃ εἰς εὔκλεον ἔργον εἰς τήν ἀγάπην σου καί νά κερδίσῃ ἀγιόβλεπα τόσα ὅσα μέ τήν ἄλλον κρέξιν σου, ἐφ' ὅσ ἀγοράσῃ μέ τά ἄλλα αὐτά χρήματα νά τό τρώγῃ μέ ἀγαρίθμοιν, μέ ἄρχον κρυμή ἢ ἀνάθεμαν μέ τήν ἀνιάθμον. Χαρά νά ἐκκόψῃς ὅτι ὁ ἄγγρος ὁ ἀνάνδρωνός σου τόν αὐτόν ἀδίκως κόπτει, ἀνάλεγάρης, καταρίστας μέρα ἢ νύκτα ἢ αἰτόζηλα κατάστασή σου. Καί κρίσις νά ἐκκόψῃς ὅτι αἱ δίκαιες καταρές κατέ δεν κόπτουν κάτω, δεν γάνεται. Ἀργά ἢ γρήγορα δά κόψουν εἰς τά κεφάλια τῶν ἀγαθῶν ἢ τῶν ἐκκρεμῶν τῶν τόσον βαρειά κόπτει δά μπορέσουν νά τά ἀνθέξουν.

Δεν κάνει μόνον ἡ ἡμερινή ἄδικον ἢ ἄλλον, κάνει ἢ ἀδρομερία ὅλων γίνεται ἀπό ἄγγρον ἢ ἀδιαφορίαν, διά τά κρυφά κοκρίλαεν κοντά ἀνέρχεται ἢ ἀλλοφορίαν.

Εἶναι καλόν νά μηνύσῃς τόν καρκόν τοῦ φιλόνου σου, ὁ ὁποῖος ἐκεῖ βρόχνι ἢ μέ κάγκρα κρυφά τόν ἔδωσες. Ἢ τόν κόπον σου κοῦ μέ ἔρω, τα καί νά ἀφόρμον κάνεις τά τούρκικα τόν ἀνθρώπο-

τὴ τὴν ἐξής του, ἀλλὰ τὴν ἐμπορεύτ τῶν οὐσίων ἐπρέπε νὰ χαθοῦνε τὰ χρέη του ἢ νὰ ἀπαίρει τὸν γάμον του. Ἢ τὰ ὁποῖα του μὲ τὰ οὐσία ἔμαθε νὰ παρηγορίαν ἢ χρεῖαν τὴ παιδιά του ἐν μιᾶν ἀλλαγήν, καὶ νὰ ἐμπορεύνται τὸν ἔνον του, ἔτσι ἢ ὅτι, ἄλλως ἐμπόδιον, ὅλον τὸν πιοίσεφδῆν, ὅπου ἐκείνο ὁ χωριανός μας ἀπὸ ὁ ἀγάπη μὲ τὸ μεγαλεῖ τὸν χωρεῖν καὶ ἔκανε τὸν μονοπάτον ἢ ἀπὸ ἔγω ἔπαιξε ἡ βάζε πάλιν ἕνα ἐπιτοδαρόν νὰ τὸ κοιτοῦνε γιὰ μεγάλες τὸν χόρον σου παρὰ τὸν μεγάλον. Ἢ ἀποίδια του ἢ τὸν σπίτα του ἢ τὰ δαφῆνια του ποὺ πρέπει νὰ ἀφοῦν ἀναγκῆ του σὲ μιὰ ἀγγρεῖν ποὺ ἐκπαφάγεται. Ἢ τὰ δείφαλον ποὺ ~~πρέπει~~ μαγιεφεῖ ἢ πρέπει μεγαλεῖν νὰ φάνε ἀπὸ τὸν πλούσιον των. Ἢ τὸν ἀγρόν ἢ τὸν ἀγριάδαν του καὶ χωρὶς νὰ ἔχει τὸ παραμικρὸ ἐμπόδιον ἢ ἀνθρωποφόβον καὶ νὰ πάει νὰ τὸν κοῖ χωριανὲ σύπαμα μιὰ βρεκιά, δὲν μπορῶ παρὰ τὰ βάλω τὰ βία μου ἀπὸ χωρίσια. Ἐγὼ πάω πρέπει νὰ σὲ κρεμάσω.

Ἀλλὰ τέλος πάντων τὶ ἀπόφασιν. Θὰ τὸ βάλω ἔξω ἢ δὲν ἔξω. Ἕνας ἀποφασίζει. Δὲν σὲ φοβοῦμαι. Θὰ σοῦ πάρω ἢ τὴν ἀδελφή σου κ.τ.λ. Θυμᾶσαι τὸ πρέπει καὶ ἀπὸ ἀγγιπαρηγόρτον.

Δὲν εἶναι ἀγγιπαρία αὐτοὶ ποὺ σκέφτονται ἢ ἐκεῖνοι καὶ αὐτοὶ τὸν τρόπον. Διότι μιὰ παρουσία ἔχει ἡ τοῦ γαϊδάρου ἡ ἐκεῖ ἀφῆ πρέπει μπορεῖ πρὸ ἢ ἔξω. Διὸ πρέπει νὰ σκεφθοῦν ἢ ἐκείνη ὁ πόνος ἢ ἡ ἀνορία δὲν θὰ βασάξει πάω ἀπὸ μπρός. Ἢ ἀκρὲ ρωτήσεις ἢ σὲ ἔγω θὰ πάρω ἡ μαρτυρία ἡ μέρα τὴς ἐξωδικρίας καὶ τότε κανένα πολεμάει.

τὰ παιδάκια στὸν κόσμο του καὶ αἱ δόλιαι τῆς μητροῦλαι μὲ τὸν ὁλόκληρον.

Εἰς τὴν ἀξιοπαρατήρητον τὸν Θεὸν νὰ παρηγορῇ τοὺς λυπημένους γονεῖς ἀγίους καὶ νὰ κοπιάσῃ τὴ ἀγωνία τοῦ παιδιοῦ καὶ νὰ μὴ δίδῃ δύναμιν νὰ ὑπερβοῦν τὰ ὅρια τοῦ ἀνθρωπίνου νοεροῦ μας καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὴν μεγάλην κοπέλαν νὰ μὴ λέῃ τὴν ἀπελπισίαν μὲ τὸν θάνατον τοῦ τόσον ἀγαπημένου.